

UREDBA (EU) 2021/784 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 29. travnja 2021.
o borbi protiv širenja terorističkog sadržaja na internetu
(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Ovom se Uredbom nastoji osigurati neometano funkcioniranje jedinstvenog digitalnog tržišta u otvorenom i demokratskom društvu borbom protiv zlouporabe usluga smještaja na poslužitelju u terorističke svrhe i doprinosa javnoj sigurnosti širom Unije. Funkcioniranje jedinstvenog digitalnog tržišta trebalo bi poboljšati jačanjem pravne sigurnosti za pružatelje usluga smještaja na poslužitelju i povjerenja korisnika u internetsko okruženje, kao i jačanjem mjerama kojima se štiti sloboda izražavanja, uključujući slobodu primanja i prenošenja informacija i ideja u otvorenom i demokratskom društvu te slobodu i pluralizam medija.
- (2) Regulatorne mјere za borbu protiv širenja terorističkog sadržaja na internetu trebalo bi dopuniti strategijama država članica za borbu protiv terorizma, uključujući jačanje medijske pismenosti i kritičkog mišljenja, razvoj alternativne argumentacije i protuargumentacije te druge inicijative za smanjenje utjecaja terorističkog sadržaja na internetu i izloženosti njemu, kao i ulaganje u socijalni rad, inicijative za deradikalizaciju i suradnju s pogodjenim zajednicama radi postizanja trajne prevencije radikalizacije u društvu.
- (3) Borba protiv terorističkog sadržaja na internetu koji je dio šireg problema nezakonitog sadržaja na internetu zahtijeva kombinaciju zakonodavnih, nezakonodavnih i dobrotoljnih mјera koje se temelje na suradnji između nadležnih tijela i pružateljâ usluga smještaja na poslužitelju, na način kojim se potpuno poštuju temeljna prava.
- (4) Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju koji su aktivni na internetu imaju ključnu ulogu u digitalnom gospodarstvu tako što povezuju poduzeća i građane te olakšavaju javnu raspravu i širenje te primanje informacija, mišljenja i ideja, čime znatno doprinose inovacijama, gospodarskom rastu i stvaranju radnih mjesta u Uniji. Međutim, usluge pružateljâ smještaja na poslužitelju u određenim slučajevima zloupotrebljavaju treće strane u svrhu provođenja nezakonitih aktivnosti na internetu. Posebno je zabrinjavajuće što te usluge zloupotrebljavaju terorističke skupine i njihovi pobornici radi širenja terorističkog sadržaja na internetu, odnosno širenja svojih poruka, radikalizacije i regrutiranja članova te olakšavanja i usmjeravanja terorističkih aktivnosti.

⁽¹⁾ SL C 110, 22.3.2019., str. 67.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 17. travnja 2019. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 16. ožujka 2021. (SL C 135, 16.4.2021., str. 1.). Stajalište Europskog parlamenta od 28. travnja 2021. (još nije objavljeno u Službenom listu).

- (5) Iako nije jedini čimbenik, prisutnost terorističkog sadržaja na internetu dokazano potiče radikalizaciju pojedinaca, što može rezultirati terorističkim djelima, te stoga imati ozbiljne negativne posljedice za korisnike, građane i društvo u cjelini, kao i na pružatelje internetskih usluga na čijim se poslužiteljima nalazi takav sadržaj jer se time narušava povjerenje njihovim korisnikom i nanosi šteta njihovim poslovnim modelima. Zbog svoje središnje uloge te zbog tehnoloških sredstava i kapaciteta povezanih s uslugama koje nude, pružatelji usluga smještaja na poslužitelju snose osobitu društvenu odgovornost da zaštite svoje usluge od terorističke zlouporebe te da pomognu u borbi protiv širenja terorističkog sadržaja putem njihovih usluga na internetu, istodobno uzimajući u obzir temeljnu važnost slobode izražavanja, uključujući slobodu primanja i prenošenja informacija i ideja u otvorenom i demokratskom društvu.
- (6) Na razini Unije borba protiv terorističkog sadržaja na internetu započela je 2015. putem okvira za dobrovoljnu suradnju država članica i pružatelja usluga smještaja na poslužitelju. Te je napore potrebno dopuniti jasnim zakonodavnim okvirom kako bi se još više smanjila dostupnost terorističkog sadržaja na internetu i primjерeno odgovorilo na problem koji uzima sve više maha. Zakonodavni okvir temelji se na dobrovoljnim naporima, koji su pojačani Preporukom Komisije (EU) 2018/334⁽³⁾, te se njime odgovara na pozive Europskog parlamenta na jačanje mjera za suzbijanje nezakonitih i štetnih sadržaja na internetu u skladu s horizontalnim okvirom utvrđenim Direktivom 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁴⁾ i pozive Europskog vijeća da se poboljša otkrivanje i uklanjanje sadržaja na internetu kojima se potiče na teroristička djela.
- (7) Ova Uredba ne bi trebala utjecati na primjenu Direktive 2000/31/EZ. Konkretno, sve mjere koje pružatelj usluga smještaja na poslužitelju poduzme u skladu s ovom Uredbom, uključujući sve posebne mjere, ne bi same po sebi trebale dovesti do toga da taj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju izgubi koristi od izuzeća od odgovornosti predvidenog tom Direktivom. Nadalje, ova Uredba ne utječe na ovlasti nacionalnih tijela i sudova za utvrđivanje odgovornosti pružatelja usluga smještaja na poslužitelju kada uvjeti za izuzeće od odgovornosti iz te Direktive nisu ispunjeni.
- (8) U slučaju nepodudaranja između ove Uredbe i Direktive 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁵⁾ u vezi s odredbama kojima se uređuju audiovizualne medijske usluge kako su definirane u članku 1. stavku 1. točki (a) te Direktive, prednost bi trebala imati Direktiva 2010/13/EU. To ne bi trebalo utjecati na obvezu na temelju ove Uredbe, posebno u vezi s pružateljima usluga platformi za razmjenu videozapisa.
- (9) Ovom bi se Uredbom trebala utvrditi pravila za borbu protiv zlouporebe usluga smještaja na poslužitelju za širenje terorističkog sadržaja na internetu kako bi se zajamčilo neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Tim bi se pravilima trebalo u potpunosti poštovati temeljna prava zaštićena u Uniji i posebno prava zajamčena Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”).
- (10) Ovom se Uredbom nastoji doprinijeti zaštiti javne sigurnosti te se njome utvrđuju odgovarajuće i snažne zaštitne mjere kako bi se osigurala zaštita temeljnih prava uključujući prava na poštovanje privatnog života, na zaštitu osobnih podataka, na slobodu izražavanja, uključujući slobodu primanja i prenošenja informacija, slobodu poduzetništva, i na djelotvoran pravni lik. Nadalje, svaka diskriminacija je zabranjena. Nadležna tijela i pružatelji usluga smještaja na poslužitelju trebali bi donositi samo one mjere koje su potrebne, primjerene i proporcionalne u demokratskom društvu, uzimajući u obzir posebnu važnost koja se pridaje slobodi izražavanja i informiranja te slobodi i pluralizmu medija, koje su ključni temelji pluralističkog i demokratskog društva te vrijednosti na kojima počiva Unija. Mjere kojima se utječe na slobodu izražavanja i informiranja trebale bi biti strogo usmjerene na borbu protiv širenja terorističkog sadržaja na internetu, uz istodobno poštovanje prava na zakonito primanje i prenošenje informacija, uzimajući u obzir središnju ulogu koju pružatelji usluga smještaja na poslužitelju imaju u olakšavanju javne rasprave te u primanju i širenju činjenica, mišljenja i ideja u skladu sa zakonom. Djelotvorne mjere na internetu u borbi protiv terorističkog sadržaja na internetu i zaštita slobode izražavanja i informiranja nisu suprotstavljeni ciljevi, već se nadopunjaju i međusobno osnažuju.

⁽³⁾ Preporuka Komisije (EU) 2018/334 od 1. ožujka 2018. o mjerama za suzbijanje nezakonitih internetskih sadržaja (SL L 63, 6.3.2018., str. 50.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (Direktiva o elektroničkoj trgovini) (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).

⁽⁵⁾ Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) (SL L 95, 15.4.2010., str. 1.).

- (11) Kako bi se pružila jasnoća u pogledu radnji koje pružatelji usluga smještaja na poslužitelju i nadležna tijela poduzimaju radi borbe protiv širenja terorističkog sadržaja na internetu, ovom bi se Uredbom u preventivne svrhe trebala utvrditi definicija „terorističkog sadržaja“ uskladena s definicijama relevantnih kaznenih djela iz Direktive (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁶⁾. S obzirom na to da je potrebno boriti se protiv najštetnije terorističke propagande na internetu, ta definicija trebala bi obuhvatiti materijal kojim se nekoga potiče ili nagovara na počinjenje kaznenih djela terorizma ili doprinos njima, kojim se nekoga nagovara da sudjeluje u aktivnostima terorističke skupine ili koji veliča terorističke aktivnosti, uključujući materijal u kojem se prikazuje teroristički napad. Definicija bi također trebala uključiti materijal kojim se daju upute za izradu ili upotrebu eksploziva, vatre nog oružja ili drugog oružja, ili štetnih ili opasnih tvari, te kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih tvari (KBRN) ili upute u vezi s drugim posebnim metodama ili tehnikama, uključujući izbor meta, u svrhu počinjenja ili doprišenja počinjenju kaznenih djela terorizma. Takvi materijali uključuju tekst, slike, zvučne zapise i videozapise, kao i prijenose kaznenih djela terorizma uživo, koji stvaraju opasnost od počinjenja dalnjih takvih kaznenih djela. Kad nadležna tijela i pružatelji usluga smještaja na poslužitelju procjenjuju ima li materijal obilježja terorističkog sadržaja u smislu ove Uredbe, trebali bi uzeti u obzir čimbenike kao što su narav i formulacija izjava, kontekst u kojem su izjave dane i njihova mogućnost da prouzroče štetne posljedice u odnosu na zaštitu i sigurnost osoba. Važan čimbenik u procjeni trebala bi biti činjenica da je materijal proizvela osoba, skupina ili subjekt koji je uvršten na Unijin popis osoba, skupina ili subjekata koji su uključeni u teroristička djela i na koji se primjenjuju mjere ograničavanja, te da se ti materijali mogu pripisati takvoj organizaciji ili teroristu ili da se šire u njihovo ime.
- (12) Materijal koji se širi u obrazovne, novinarske, umjetničke ili istraživačke svrhe ili u svrhu podizanja svijesti protiv terorističkih aktivnosti ne bi trebalo smatrati terorističkim sadržajem. Pri utvrđivanju predstavlja li materijal koji pružatelj sadržaja pruža „teroristički sadržaj“ kako je definiran ovom Uredbom trebalo bi posebno uzeti u obzir pravo na slobodu izražavanja i informiranja, uključujući slobodu i pluralizam medija te slobodu umjetnosti i znanosti. Osobito u slučajevima u kojima pružatelj sadržaja ima uredničku odgovornost, pri svakoj odluci o uklanjanju distribuiranih materijala trebali bi se uzeti u obzir novinarski standardi utvrđeni regulativom o tisku ili medijima u skladu s pravom Unije, uključujući Povelju. Nadalje, izražavanje radikalnih, polemičkih ili kontroverznih stajališta u okviru javne rasprave o osjetljivim političkim pitanjima ne bi trebalo smatrati terorističkim sadržajem.
- (13) Kako bi se djelotvorno borilo protiv širenja terorističkog sadržaja na internetu te istodobno osiguralo poštovanje privatnog života pojedinaca, ova bi se Uredba trebala primjenjivati na pružatelje usluga informacijskog društva koji pohranjuju i u javnosti šire informacije i materijale koje je pružio korisnik usluge na zahtjev, neovisno o tome je li pohranjivanje i širenje u javnosti takvih informacija i materijala samo tehničke, automatske i pasivne naravi. Pojam „pohranjivanja“ trebalo bi tumačiti kao zadržavanje podataka u memoriji fizičkog ili virtualnog poslužitelja. Pružatelji usluga koji su „samo prijenosnici informacija“ („mere conduit“) ili „privremeno smještaju informacije“ („caching“) te drugih usluga koje se pružaju u drugim slojevima internetske infrastrukture, a koje ne uključuju pohranu, kao što su registri i registrari te pružatelji sustava naziva domena (DNS), plaćanja ili usluga zaštite protiv distribuiranih napada uskraćivanjem usluga (DDoS), ne bi stoga trebali biti obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe.
- (14) Pojam „širenje u javnosti“ trebao bi podrazumijevati stavljanje na raspolaganje informacija potencijalno neograničenom broju osoba, to jest, da su korisnicima informacije lako dostupne bez potrebe za dalnjim postupanjem pružatelja sadržaja, neovisno o tome pristupaju li doista dotočnim informacijama. U skladu s tim, ako pristup informacijama zahtijeva registraciju ili prijam u skupinu korisnika, trebalo bi se smatrati da se te informacije šire u javnosti samo ako su korisnici koji žele pristupiti informacijama automatski registrirani ili primljeni bez ljudske odluke ili odabira osoba kojima se odobrava pristup. Interpersonalne komunikacijske usluge, kako su definirane u članku 2. stavku 5. Direktive (EU) 2018/1972 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁷⁾, kao što su e-pošta ili privatne usluge slanja poruka, ne bi trebale biti obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe. Trebalo bi smatrati da se

⁽⁶⁾ Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6.).

⁽⁷⁾ Direktiva (EU) 2018/1972 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o Europskom zakoniku elektroničkih komunikacija (SL L 321, 17.12.2018., str. 36.).

informacije pohranjuju i šire u javnosti u smislu ove Uredbe samo ako se takve aktivnosti obavljaju na izravan zahtjev pružatelja sadržaja. Stoga ovom Uredbom ne bi trebali biti obuhvaćeni pružatelji usluga kao što je infrastruktura u oblaku, koje se pružaju na zahtjev drugih strana koje nisu pružatelji sadržaja i koji od toga imaju samo neizravnu korist. Ovom Uredbom trebali bi biti obuhvaćeni pružatelji usluga društvenih medija, razmjene video sadržaja, slika i audio sadržaja, kao i usluga razmjene datoteka i drugih usluga u oblaku, u mjeri u kojoj se te usluge upotrebljavaju za stavljanje pohranjenih informacija na raspolaganje javnosti na izravan zahtjev pružatelja sadržaja. Ako pružatelj usluga smještaja na poslužitelju nudi nekoliko usluga, ova bi se Uredba trebala primjenjivati samo na usluge koje su obuhvaćene njezinim područjem primjene.

- (15) Teroristički sadržaj često se širi u javnosti putem usluga koje pružaju pružatelji usluga smještaja na poslužitelju s poslovnim nastanom u trećim zemljama. Kako bi se zaštitili korisnici u Uniji te kako bi se osiguralo da svi pružatelji usluga smještaja na poslužitelju koji posluju na jedinstvenom digitalnom tržištu podliježu istim zahtjevima, ova bi se Uredba trebala primjenjivati na sve pružatelje relevantnih usluga koje se nude u Uniji, bez obzira na zemlju njihovog glavnog poslovnog nastana. Trebalo bi smatrati da pružatelj usluga smještaja na poslužitelju pruža usluge u Uniji ako omogućuje fizičkim ili pravnim osobama u jednoj ili više država članica da se koriste njegovim uslugama i ako postoji bitna veza s tom državom članicom ili tim državama članicama.
- (16) Bitna veza s Unijom trebala bi postojati ako pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima poslovni nastan u Uniji, ako njegove usluge koristi znatan broj korisnika u jednoj državi članici ili više njih ili ako su njegove aktivnosti usmjerene prema jednoj državi članici ili više njih. Usmjeravanje aktivnosti prema jednoj državi članici ili više njih trebalo bi utvrditi na temelju svih relevantnih okolnosti, uključujući čimbenike kao što su upotreba jezika ili valute koji se općenito upotrebljavaju u dotičnoj državi članici ili mogućnost naručivanja robe ili usluga iz te države članice. Takvo usmjeravanje može se utvrditi i na temelju dostupnosti aplikacije u odgovarajućoj nacionalnoj trgovini aplikacija, na temelju oglašavanja na lokalnoj razini ili na jeziku koji je u široj upotrebi u dotičnoj državi članici ili na temelju odnosa s korisnicima kao što su pružanje korisničkih usluga na jeziku koji je u široj upotrebi u toj državi članici. Bitnu vezu trebalo bi prepostaviti i ako pružatelj usluga smještaja na poslužitelju svoje aktivnosti usmjerava prema jednoj državi članici ili više njih kako je utvrđeno u članku 17. stavku 1. točki (c) Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁸⁾. Sama dostupnost internetske stranice pružatelja usluga smještaja na poslužitelju, adrese e-pošte ili drugih kontaktnih podataka u jednoj ili više država članica, sama po sebi ne bi trebala biti dovoljna da predstavlja bitnu vezu. Nadalje, pružanje usluge radi usklađivanja s načelom zabrane diskriminacije iz Uredbe (EU) 2018/302 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁹⁾ ne bi samo na osnovu tog razloga trebalo smatrati da predstavlja bitnu vezu s Unijom.
- (17) Trebalo bi uskladiti postupke i obveze koji proizlaze iz naloga za uklanjanje kojima se od pružatelja usluga smještaja na poslužitelju zahtjeva da, nakon procjene nadležnih tijela, uklone ili da onemoguće pristup terorističkom sadržaju. S obzirom na brzinu širenja terorističkog sadržaja preko internetskih usluga, trebalo bi utvrditi obvezu pružateljima usluga smještaja na poslužitelju da osiguraju da se teroristički sadržaj utvrđen u nalogu za uklanjanje ukloni odnosno da se tom sadržaju onemogući pristup u svim državama članicama u roku od sat vremena od primitka naloga za uklanjanje. Osim u opravdanim slučajevima hitnosti, nadležno tijelo trebalo bi pružatelju usluga smještaja na poslužitelju pružiti informacije o postupcima i primjenjivim rokovima najmanje 12 sati prije prvog izdavanja naloga za uklanjanje tom pružatelju usluga smještaja na poslužitelju. Do opravdanih slučajeva hitnosti dolazi kada bi uklanjanje terorističkog sadržaja ili onemogućavanje pristupa tom sadržaju u roku duljem od sat vremena nakon primitka naloga za uklanjanje prouzročilo ozbiljnu štetu, primjerice u situacijama neposredne opasnosti po život ili fizički integritet osobe ili ako takav sadržaj prikazuje neposredne događaje čiji je rezultat ugroza života ili fizičkog integriteta osobe. Nadležno tijelo trebalo bi utvrditi predstavljaju li slučajevi hitne slučajeve i valjano obrazložiti svoju odluku u nalogu za uklanjanje. Ako pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ne može izvršiti nalog za uklanjanje u roku od sat vremena nakon njegovog primitka, na temelju više sile ili de facto nemogućnosti, među ostalim zbog objektivno opravdanih tehničkih ili operativnih razloga, trebao bi što prije obavijestiti nadležno tijelo koje je izdalо nalog i izvršiti nalog za uklanjanje čim se situacija riješi.

⁽⁸⁾ Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovackim stvarima (SL L 351, 20.12.2012., str. 1.).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2018/302 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. veljače 2018. o rješavanju pitanja neopravdanoga geografskog blokiranja i drugih oblika diskriminacije na unutarnjem tržištu na temelju državljanstva, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog nastana klijenata te o izmjeni uredaba (EZ) br. 2006/2004 i (EU) 2017/2394 te Direktive 2009/22/EZ (SL L 60I, 2.3.2018., str. 1.).

- (18) Nalog za uklanjanje trebao bi sadržavati obrazloženje u kojem se materijal koji treba ukloniti ili pristup kojem treba onemogućiti kvalificira kao teroristički sadržaj i pruža dovoljno informacija za lociranje tog sadržaja navođenjem točnog URL-a i, prema potrebi, svih drugih dodatnih informacija, poput snimke zaslona dotičnog sadržaja. U obrazloženju bi pružatelju usluga smještaja na poslužitelju i u konačnici, pružatelju sadržaja trebalo omogućiti djelotvorno ostvarivanje prava na sudsku zaštitu. Obrazloženje ne bi trebalo zahtijevati otkrivanje osjetljivih podataka što bi moglo ugroziti istrage.
- (19) Nadležno tijelo trebalo bi nalog za uklanjanje podnijeti izravno točki za kontakt koju je za potrebe ove Uredbe imenovao ili uspostavio pružatelj usluga smještaja na poslužitelju bilo kojim elektroničkim putem koji omogućuje pisani zapis, pod uvjetima koji pružatelju usluga smještaja na poslužitelju omogućuju da utvrdi vjerodostojnost naloga, uključujući točnost datuma i vremena njegovog slanja i primitka, na primjer putem zaštićene e-pošte ili sigurnih platformi ili drugih sigurnih kanala, uključujući one koje je na raspolaganje stavio pružatelj usluga smještaja na poslužitelju, u skladu s pravom Unije o zaštiti osobnih podataka. Trebalo bi biti moguće ispuniti taj zahtjev putem, među ostalim, kvalificirane usluge elektroničke preporučene dostave, kako je predviđeno Uredbom (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁰⁾. Ako je glavni poslovni nastan pružatelja usluga smještaja na poslužitelju ili njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan u državi članici različitoj od one nadležnog tijela koje je izdalo nalog, primjerak tog naloga istodobno bi trebalo podnijeti nadležnom tijelu te države članice.
- (20) Nadležno tijelo države članice u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima svoj glavni poslovni nastan ili njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan trebalo bi imati mogućnost provjere naloga za uklanjanje koji su izdala nadležna tijela iz druge države članice kako bi utvrdilo krši li se tim nalogom ozbiljno ili očito ovu Uredbu ili temeljna prava utvrđena Poveljom. Pružatelj sadržaja i pružatelj usluga smještaja na poslužitelju trebali bi imati pravo zatražiti takvu provjeru od nadležnog tijela u državi članici u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima svoj glavni poslovni nastan ili njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan. Ako se taj zahtjev podnese, to nadležno tijelo trebalo bi donijeti odluku o tome sadržava li nalog za uklanjanje takve povrede. Ako se tom odlukom nađe takva povreda, nalog za uklanjanje trebalo bi prestati proizvoditi pravne učinke. Provjeru bi trebalo žurno provesti kako bi se osiguralo da sadržaj koji je pogrešno uklonjen ili kojem je pogrešno onemogućen pristup što je prije moguće bude vraćen.
- (21) Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju koji su izloženi terorističkom sadržaju trebali bi, gdje imaju uvjete upotrebe, u njih uključiti odredbe za sprečavanje zlouporabe njihovih usluga za širenje terorističkog sadržaja u javnosti. Te odredbe trebali bi primjenjivati savjesno, transparentno, proporcionalno i na nediskriminirajući način.
- (22) S obzirom na razmjere problema i brzinu koji su potrebni za uspješno utvrđivanje i uklanjanje terorističkog sadržaja, djelotvorne i proporcionalne posebne mjere ključan su element za borbu protiv terorističkog sadržaja na internetu. U cilju smanjenja dostupnosti terorističkog sadržaja na svojim poslužiteljima pružatelji usluga smještaja na poslužitelju koji su izloženi terorističkom sadržaju trebali bi uvesti posebne mjere ovisno o rizicima i razini izloženosti terorističkom sadržaju kao i o učincima na prava trećih strana i javnog interesa na informiranje. Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju trebali bi utvrditi koju bi odgovarajuću, djelotvornu i proporcionalnu posebnu mjeru trebalo uvesti za utvrđivanje i uklanjanje terorističkog sadržaja. Posebne mjere mogle bi uključivati odgovarajuće tehničke ili operativne mjere ili kapacitete kao što su osoblje ili tehnička sredstva za identificiranje i žurno uklanjanje terorističkog sadržaja ili onemogućavanje pristupa tom sadržaju, mehanizmi kojima se korisnicima omogućuje prijavljivanje ili označavanje navodnog terorističkog sadržaja ili sve druge mjere koje pružatelj usluga smještaja na poslužitelju smatra primjerenima i djelotvornima za rješavanje pitanja dostupnosti terorističkog sadržaja na svojim uslugama.
- (23) Pri uvođenju posebnih mjera pružatelji usluga smještaja na poslužitelju trebali bi zajamčiti poštovanje prava korisnika na slobodu izražavanja i informiranja, kao i slobodu i pluralizam medija koji su zaštićeni na temelju Povelje. Osim zahtjeva utvrđenih pravom, među ostalim zakonodavstvom o zaštiti osobnih podataka, pružatelji usluga smještaja na poslužitelju trebali bi postupati s dužnom pažnjom i provoditi zaštitne mjere, koje uključuju, prema potrebi, ljudski nadzor i provjere, kako bi se izbjegle bilo kakve nenamjerne ili pogrešne odluke koje bi dovelo do uklanjanja sadržaja koji nije teroristički sadržaj ili onemogućavanja pristupa tom sadržaju.

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

- (24) Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju trebao bi izvijestiti nadležno tijelo o uvođenju posebnih mjera kako bi to tijelo moglo utvrditi jesu li mjere djelotvorne i proporcionalne te, ako je riječ o upotrebi automatiziranih sredstava, ima li pružatelj usluga smještaja na poslužitelju potrebne sposobnosti za ljudski nadzor i provjeru. Pri procjeni djelotvornosti i proporcionalnosti mjera nadležna tijela trebala bi uzeti u obzir relevantne parametre, među ostalim broj nalog za uklanjanje upućenih pružatelju usluga smještaja na poslužitelju, veličinu i ekonomske kapacitete pružatelja usluga smještaja na poslužitelju te učinak njegovih usluga u širenju terorističkog sadržaja, primjerice na temelju broja korisnika u Uniji, kao i uspostavljene zaštitne mjere kojima se sprečava zlouporaba njegovih usluga za širenje terorističkog sadržaja na internetu.
- (25) Ako nadležno tijelo smatra da posebne mjere koje su uspostavljene nisu dovoljne za rješavanje rizika, ono bi trebalo biti u mogućnosti zahtijevati donošenje dodatnih odgovarajućih, djelotvornih i proporcionalnih posebnih mjera. Zahtjev za provedbu takvih dodatnih posebnih mjera ne bi trebao dovesti do opće obveze za praćenjem ili sudjelovanja u aktivnom traženju činjenica u smislu članka 15. stavka 1. Direktive 2000/31/EZ ili obveze za upotrebu automatiziranih alata. Međutim, pružatelji usluga smještaja na poslužitelju trebali bi moći upotrebljavati automatizirane alate ako to smatraju primjerenim i potrebnim za djelotvorno sprečavanje zlouporabe svojih usluga za širenje terorističkog sadržaja na internetu.
- (26) Obvezu da pružatelji usluga smještaja na poslužitelju čuvaju uklonjeni sadržaj i povezane podatke trebalo bi uvesti za konkretnе svrhe i vremenski ograničiti na potrebno razdoblje. Zahtjev za čuvanje potrebno je proširiti na povezane podatke u mjeri u kojoj bi takvi podaci u protivnom bili izgubljeni kao posljedica uklanjanja doličnog terorističkog sadržaja. Povezani podaci mogu uključivati podatke kao što su „podaci o preplatniku”, posebno podatke koji se odnose na identitet pružatelja sadržaja, te „podatke o pristupu”, koji obuhvaćaju podatke o datumu i vremenu pristupa pružatelja sadržaja i podatke o prijavi na poslužitelj i odjavi s poslužitelja, zajedno s IP adresom koju je pružatelj usluge pristupa internetu dodijelio pružatelju sadržaja.
- (27) Obveza čuvanja sadržaja za postupke upravnog ili sudskog preispitivanja potrebna je i opravdana kako bi se osiguralo da postoje djelotvorni pravni lijekovi za pružatelje sadržaja čiji je sadržaj uklonjen ili čijem je sadržaju onemogućen pristup te kako bi se osiguralo vraćanje tog sadržaja, ovisno o ishodu tih postupaka. Obveza čuvanja materijala u svrhe istrage ili kaznenog progona opravdana je i potrebna s obzirom na vrijednost koju bi materijal mogao imati za ometanje ili sprečavanje terorističkih aktivnosti. Stoga bi čuvanje uklonjenog terorističkog sadržaja u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i progona kaznenih djela terorizma trebalo također smatrati opravdanim. Teroristički sadržaj i povezani podaci trebali bi se pohraniti samo na ograničeno vrijeme koje je potrebno kako bi tijela kaznenog progona mogla provjeriti taj teroristički sadržaj i odlučiti je li potreban u spomenute svrhe. U svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i progona kaznenih djela terorizma propisano čuvanje podataka trebalo bi se ograničiti na podatke koji bi mogli imati vezu s kaznenim djelima terorizma i stoga bi mogli doprinijeti progona kaznenih djela terorizma ili sprečavanju ozbiljnih rizika za javnu sigurnost. Ako pružatelji usluga smještaja na poslužitelju uklone materijale ili onemoguće pristup materijalu, posebno putem vlastitih posebnih mjera, trebala bi odmah obavijestiti nadležna tijela o sadržaju koji sadržava informacije koje uključuju neposrednu opasnost po život ili moguće kazneno djelo terorizma.
- (28) Kako bi se osigurala proporcionalnost, razdoblje čuvanja trebalo bi ograničiti na šest mjeseci kako bi pružatelji sadržaja imali dovoljno vremena za pokretanje administrativnih ili sudskih postupaka preispitivanja te kako bi se tijelima kaznenog progona omogućio pristup relevantnim podacima za istragu i progona kaznenih djela terorizma. Međutim, na zahtjev nadležnog tijela ili suda to bi se razdoblje trebalo moći produljiti za razdoblje koje je potrebno, ako su u tom šestomjesečnom razdoblju ti postupci pokrenuti, ali nisu završeni. Trajanje razdoblja čuvanja trebalo bi biti dovoljno da tijelima kaznenog progona omogući čuvanje potrebnih materijala povezanih s istragama i kaznenim progonom, ali da se pri tom ne ugroze temeljna prava.
- (29) Ova Uredba ne bi trebala utjecati na postupovna jamstva ili postupovne istražne mjere povezane s pristupom sadržaju i povezanim podacima koji se čuvaju u svrhu istrage i progona kaznenih djela terorizma, kako je uređeno pravom Unije ili nacionalnim pravom.

- (30) Transparentnost politika pružatelja usluga smještaja na poslužitelju u vezi s terorističkim sadržajem ključna je za povećanje njihove odgovornosti prema svojim korisnicima te za jačanje povjerenja građana u jedinstveno digitalno tržiste. Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju koji su u određenoj kalendarskoj godini na temelju ove Uredbe poduzeli radnje ili su bili obvezni poduzeti mjere u vezi sa širenjem terorističkog sadržaja trebali bi učiniti dostupnim javnosti godišnja izvješća o transparentnosti koja sadržavaju informacije o radnjama poduzetima u vezi s identificiranjem i uklanjanjem terorističkog sadržaja.
- (31) Nadležna tijela trebala bi objavljivati godišnja izvješća o transparentnosti koja sadržavaju informacije o broju nalog za uklanjanje, broju predmeta u kojima nalog nije izvršen, broju odluka koje se odnose na posebne mjere, broju predmeta koji podliježu upravnim ili sudskim postupcima preispitivanja i broju odluka kojima se izriču sankcije.
- (32) Pravo na djelotvoran pravni lijek utvrđeno je člankom 19. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i člankom 47. Povelje. Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na djelotvoran pravni lijek pred nadležnim nacionalnim sudom protiv bilo koje mјere poduzete na temelju ove Uredbe koja može negativno utjecati na prava te osobe. Navedenim pravom osobito bi se trebala dati mogućnost pružateljima usluga smještaja na poslužitelju i pružateljima sadržaja da djelotvorno ospore naloge za uklanjanje ili sve odluke koje proizlaze iz provjere naloga za uklanjanje na temelju ove Uredbe pred sudom države članice čije je nadležno tijelo izdalo nalog za uklanjanje ili donijelo tu odluku, kao i mogućnost da pružatelji usluga smještaja na poslužitelju djelotvorno ospore odluku o posebnim mjerama ili sankcijama pred sudom države članice čije je nadležno tijelo donijelo tu odluku.
- (33) Postupci podnošenja pritužbi predstavljaju potrebnu zaštitnu mjeru protiv pogrešnog uklanjanja sadržaja na internetu ili onemogućavanja pristupa tom sadržaju ako je taj sadržaj zaštićen slobodnim izražavanjem i informiranjem. Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju trebali bi stoga uspostaviti mehanizme za podnošenje pritužbi koji su jednostavni za korištenje i osigurati da se pritužbe rješavaju žurno i potpuno transparentno u odnosu na pružatelja sadržaja. Zahtjev da pružatelj usluga smještaja na poslužitelju vrati sadržaj koji je greškom bio uklonjen ili mu je pristup bio onemogućen ne bi trebao utjecati na mogućnost da pružatelj usluga smještaja na poslužitelju postupi u skladu sa svojim uvjetima.
- (34) Djelotvorna pravna zaštita u skladu s člankom 19. UEU-a i člankom 47. Povelje zahtjeva da pružatelji sadržaja mogu utvrditi razloge zbog kojih je sadržaj koji pružaju uklonjen ili zbog kojih je tom sadržaju onemogućen pristup. U tu bi svrhu pružatelj usluga smještaja na poslužitelju trebao pružatelju sadržaja staviti na raspolaganje informacije za osporavanje uklanjanja ili onemogućavanja pristupa. Ovisno o okolnostima, pružatelji usluga smještaja na poslužitelju mogli bi uklonjeni sadržaj ili sadržaj pristup kojemu je onemogućen zamijeniti porukom da je sadržaj uklonjen ili da je sadržaju onemogućen pristup u skladu s ovom Uredbom. Na zahtjev pružatelja sadržaja trebalo bi pružiti dodatne informacije o razlozima za uklanjanje ili onemogućavanje pristupa kao i o pravnim lijekovima za uklanjanje ili onemogućavanje pristupa. Ako nadležna tijela odluče da je zbog razloga javne sigurnosti, uključujući u kontekstu istrage, izravno obavješćivanje pružatelja sadržaja o uklanjanju ili onemogućavanju pristupa neprimjeren ili kontraproduktivno, trebala bi o tome obavijestiti pružatelja usluga smještaja na poslužitelju.
- (35) Za potrebe ove Uredbe države članice trebale bi imenovati nadležna tijela. Time se nužno ne podrazumijeva osnivanje novog tijela te bi trebalo biti moguće postojećem tijelu povjeriti obavljanje funkcija predviđenih u ovoj Uredbi. Ovom bi se Uredbom trebalo zahtijevati imenovanje tijela nadležnih za izdavanje naloga za uklanjanje, razmatranje naloga za uklanjanje, nadgledanje posebnih mjeru te izricanje sankcija, a svaka bi država članica trebala moći odlučiti o broju nadležnih tijela koja treba imenovati te jesu li to upravna tijela, tijela kaznenog progona ili pravosudna tijela. Države članice trebale bi osigurati da nadležna tijela ispunjavaju svoje zadaće na objektivan i nediskriminirajući način te da ne traže niti primaju upute od bilo kojeg drugog tijela u vezi s izvršavanjem zadaća na temelju ove Uredbe. Time se ne bi sprečavao nadzor u skladu s nacionalnim ustavnim pravom. Države članice trebale bi Komisiju obavijestiti o nadležnim tijelima imenovanim na temelju ove Uredbe te bi Komisija trebala na internetu objaviti registar s popisom nadležnih tijela. Taj internetski registar trebao bi biti lako dostupan kako bi se pružateljima usluga smještaja na poslužitelju olakšala brza provjera vjerodostojnosti naloga za uklanjanje.

- (36) Kako bi se izbjeglo udvostručavanje napora i moguće ometanje istraga, te opterećenje dotičnih pružatelja usluga smještaja na poslužitelju svelo na najmanju moguću mjeru, nadležna tijela trebala bi razmjenjivati informacije, koordinirati se i međusobno surađivati, prema potrebi, i s Europolom, prije nego što izdaju naloge za uklanjanje. Prilikom odlučivanja o izdavanju naloga za uklanjanje, nadležno tijelo trebalo bi razmotriti svaku obavijest o ometanju istražnog interesa (izbjegavanje kolizija). Ako je nadležno tijelo dobilo obavijest od nadležnog tijela druge države članice o tome da postoji nalog za uklanjanje, ne bi trebalo izdavati nalog za uklanjanje koji se odnosi na isti predmet. U provedbi odredaba ove Uredbe, Europol bi mogao pružiti potporu u skladu sa svojim nadležnostima i postojećim pravnim okvirom.
- (37) Kako bi se osigurala djelotvorna i dovoljno dosljedna provedba posebnih mjera od strane pružatelja usluga smještaja na poslužitelju, nadležna tijela trebala bi se međusobno koordinirati i surađivati u pogledu razmjena s pružateljima usluga smještaja na poslužitelju u vezi s nalozima za uklanjanje te utvrđivanjem, provedbom i procjenom posebnih mjera. Koordinacija i suradnja potrebne su i u pogledu ostalih mjera za provedbu ove Uredbe, uključujući u pogledu donošenja pravila o sankcijama i određivanja sankcija. Komisija bi trebala olakšati takvu koordinaciju i suradnju.
- (38) Neophodno je da je nadležno tijelo države članice koje je zaduženo za izricanje sankcija u potpunosti informirano o izdavanju naloga za uklanjanje i o daljnjoj komunikaciji između pružatelja usluga smještaja na poslužitelju i nadležnih tijela u drugim državama članicama. U tu bi svrhu države članice trebale osigurati odgovarajuće i sigurne komunikacijske kanale i mehanizme koji omogućuju pravovremenu razmjenu relevantnih informacija.
- (39) Kako bi se olakšale brze razmjene među nadležnim tijelima, ali i s pružateljima usluga smještaja na poslužitelju, te kako bi se izbjeglo udvostručenje napora, trebalo bi poticati države članice da upotrebljavaju namjenske alate koje je razvio Europol, kao što su postojeća aplikacija za upravljanje prijavama neprihvatljivog internetskog sadržaja ili njegini nasljednici.
- (40) Prijave država članica i Eurola pokazale su se djelotvornim i brzim sredstvom za povećanje informiranosti pružatelja usluga smještaja na poslužitelju o određenom sadržaju dostupnom putem njihovih usluga, koje im omogućuje brzo djelovanje. Takve prijave, koje su mehanizam putem kojeg se pružatelje usluga smještaja na poslužitelju upozorava na informacije koje bi se mogle smatrati terorističkim sadržajem kako bi pružatelj usluga na dobrovoljnoj osnovi razmotrio jesu li informacije tog sadržaja u skladu s njegovim uvjetima, trebao i dalje biti dostupan uz naloge za uklanjanje. Pružatelju usluga smještaja na poslužitelju prepusta se konačna odluka o tome hoće li ukloniti sadržaj jer nije u skladu s njegovim uvjetima. Ova Uredba ne bi trebala utjecati na nadležnost Eurola kako je utvrđena Uredbom (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹¹⁾. Stoga se ništa u ovoj Uredbi ne bi trebalo tumačiti kao da sprečava države članice i Europol da upotrebljavaju prijave kao instrument za borbu protiv terorističkog sadržaja na internetu.
- (41) Budući da neki teroristički sadržaj na internetu može imati posebno teške posljedice, pružatelji usluga smještaja na poslužitelju trebali bi odmah obavijestiti relevantna tijela u dotičnoj državi članici ili nadležna tijela države članice u kojoj imaju poslovni nastan ili pravnog zastupnika o terorističkom sadržaju koji uključuje neposrednu opasnost po život ili moguće kazneno djelo terorizma. Kako bi se osigurala proporcionalnost, ta bi obveza trebala biti ograničena na kaznena djela terorizma kako su definirana u članku 3. stavku 1. Direktive (EU) 2017/541. Ta obveza obavješćivanja ne bi trebala podrazumijevati obvezu pružatelja usluga smještaja na poslužitelju da aktivno traže bilo kakve dokaze o takvoj neposrednoj opasnosti po život ili o mogućem kaznenom djelu terorizma. Dotičnom državom članicom trebalo bi smatrati državu članicu koja je nadležna za istragu i progon tih kaznenih djela terorizma na temelju državljanstva počinitelja ili potencijalne žrtve kaznenog djela ili ciljane lokacije terorističkog djela. U slučaju dvojbe, pružatelji usluga smještaja na poslužitelju trebali bi podnijeti informacije Europolu, koji bi trebao poduzeti odgovarajuće daljnje radnje u skladu sa svojom nadležnosti i, među ostalim, dotične informacije proslijediti relevantnim nacionalnim tijelima. Nadležnim tijelima država članica trebalo bi dopustiti upotrebu tih informacija za poduzimanje istražnih mjera koje su dostupne na temelju prava Unije ili nacionalnog prava.

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (SL L 135, 24.5.2016., str. 53.).

- (42) Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju trebali bi imenovati ili uspostaviti točke za kontakt kako bi se olakšalo žurno rješavanje naloga za uklanjanje. Točka za kontakt trebala bi služiti isključivo u operativne svrhe. Točka za kontakt trebala bi se sastojati od svih namjenskih sredstava, internih ili eksternaliziranih, kojima se omogućuje elektroničko podnošenje naloga za uklanjanje te tehničkih ili ljudskih resursa kojima se omogućuje njihova žurna obrada. Točka za kontakt ne mora se nalaziti u Uniji. Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju trebao bi moći koristiti se postojecom točkom za kontakt za potrebe ove Uredbe, pod uvjetom da je ta točka za kontakt u mogućnosti obavljati funkcije predviđene ovom Uredbom. Kako bi se osiguralo da teroristički sadržaj bude uklonjen odnosno da pristup istom bude onemogućen u roku od sat vremena od primitka naloga za uklanjanje, točke za kontakt pružatelja usluga smještaja na poslužitelju koji su izloženi terorističkom sadržaju trebale bi biti dostupne u svakom trenutku. Informacije o točki za kontakt trebale bi uključivati informacije o jeziku na kojem joj se može obratiti. Radi olakšavanja komunikacije između pružatelja usluga smještaja na poslužitelju i nadležnih tijela, pružatelje usluga smještaja na poslužitelju potiče se da omoguće komunikaciju na jednom od službenih jezika institucija Unije na kojem su dostupni njihovi uvjeti.
- (43) Budući da ne postoji opći zahtjev prema kojem bi pružatelji usluga smještaja na poslužitelju morali zajamčiti fizičku prisutnost na području Unije, potrebno je jasno utvrditi u nadležnosti koje je države članice pružatelj usluga smještaja na poslužitelju koji pruža usluge u Uniji. U pravilu, pružatelj usluga smještaja na poslužitelju u nadležnosti je države članice u kojoj ima svoj glavni poslovni nastan ili u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan. Time se ne bi trebala dovoditi u pitanje pravila o nadležnosti utvrđena za potrebe naloga za uklanjanje i odluka koje proizlaze iz provjere naloga za uklanjanje na temelju ove Uredbe. Kad je riječ o pružatelju usluga smještaja na poslužitelju koji nema poslovni nastan u Uniji i koji nije imenovao pravnog zastupnika, svaka država članica ipak bi trebala biti nadležna te stoga imati mogućnost izricanja sankcija, pod uvjetom da se poštuje načelo *ne bis in idem*.
- (44) Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju koji nemaju poslovni nastan u Uniji trebali bi imenovati u pisanom obliku pravnog zastupnika kako bi se osiguralo poštovanje i provedba obveza na temelju ove Uredbe. Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju trebali bi moći, za potrebe ove Uredbe, imenovati pravnog zastupnika koji je već imenovan u druge svrhe, pod uvjetom da taj pravni zastupnik može obavljati svoje funkcije predviđene u ovoj Uredbi. Pravni zastupnik trebao bi biti zakonski ovlašten djelovati u ime pružatelja usluga smještaja na poslužitelju.
- (45) Sankcije su potrebne kako bi se osiguralo da pružatelji usluga smještaja na poslužitelju djelotvorno provode ovu Uredbu. Države članice trebale bi donijeti pravila o sankcijama, koje mogu biti upravne ili kaznenopravne naravi, kao i, prema potrebi, smjernice za izricanje novčanih kazni. Neispunjavanje obveza u pojedinačnim slučajevima moglo bi biti podložno sankcijama uz poštovanje načela *ne bis in idem* i proporcionalnosti te uz osiguravanje da se pri takvim sankcijama uzme u obzir sustavno neispunjavanje obveza. Sankcije bi mogle biti u različitim oblicima, uključujući službena upozorenja u slučaju manjih povreda ili novčane kazne u odnosu na teže ili sustavne povrede. Posebno stroge sankcije trebalo bi odrediti za slučajeve kad određeni pružatelj usluga smještaja na poslužitelju sustavno ili uporno ne uklanja teroristički sadržaj ili ne onemogućuje pristup tom sadržaju u roku od sat vremena od primitka naloga za uklanjanje. Radi jamčenja pravne sigurnosti, ovom bi Uredbom trebalo utvrditi koje povrede podliježu sankcijama te koje su okolnosti relevantne za procjenu vrste i razine tih sankcija. Pri odlučivanju o tome treba li izreći novčanu kaznu, trebalo bi uzeti u obzir finansijska sredstva pružatelja usluga smještaja na poslužitelju. Nadalje, nadležno tijelo trebalo bi uzeti u obzir je li pružatelj usluga smještaja na poslužitelju novoosnovano poduzeće ili mikropoduzeće, malo ili srednje poduzeće kako je definirano Preporukom Komisije 2003/361/EZ (¹²). U obzir se trebaju uzeti dodatne okolnosti poput toga je li ponašanje pružatelja usluga smještaja na poslužitelju objektivno nerazborito ili neprihvatljivo odnosno je li povreda počinjena nepažnjom ili namjerno. Države članice trebale bi zajamčiti da se sankcijama izrečenima za povrede ove Uredbe ne potiče uklanjanje materijala koji nije teroristički sadržaj.
- (46) Upotreba standardiziranih predložaka olakšava suradnju i razmjenu informacija među nadležnim tijelima i pružateljima usluga smještaja na poslužitelju jer im omogućuje bržu i djelotvorniju komunikaciju. Osobito je važno osigurati brzu reakciju nakon primitka naloga za uklanjanje. Predlošcima se smanjuju troškovi prevođenja i doprinosi višem standardu postupka. Predlošci za povratne informacije omogućuju standardiziranu razmјenu informacija te su posebno važni u slučajevima u kojima pružatelji usluga smještaja na poslužitelju ne mogu ispuniti obveze iz naloga za uklanjanje. Autentificiranim kanalima za podnošenje može se jamčiti vjerodostojnost naloga za uklanjanje, uključujući točnost datuma i vremena slanja i primitka naloga.

⁽¹²⁾ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

- (47) Kako bi se prema potrebi omogućila brza izmjena sadržaja predložaka kojima se treba služiti za potrebe ove Uredbe, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije u vezi s izmjenom priloga ovoj Uredbi. Kako bi se mogao uzeti u obzir razvoj tehnologije i povezanog pravnog okvira, Komisija bi također trebala biti ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi dopune ove Uredbe tehničkim zahtjevima za električna sredstva kojima se nadležna tijela trebaju služiti za slanje naloga za uklanjanje. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinsticijском sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (13). Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (48) Države članice trebale bi prikupljati informacije o provedbi ove Uredbe. Države članice trebale bi moći upotrebljavati izvješća o transparentnosti koja izrađuju pružatelji usluga smještaja na poslužitelju te ih prema potrebi dopunjavati podrobnijim informacijama, kao što su njihova vlastita izvješća o transparentnosti na temelju ove Uredbe. Trebalo bi utvrditi detaljan program za praćenje ishoda, rezultata i učinaka ove Uredbe u svrhu doprinosa evaluaciji provedbe ove Uredbe.
- (49) Na temelju nalaza i zaključaka iz izvješća o provedbi te ishoda praćenja, Komisija bi trebala provesti evaluaciju ove Uredbe u roku od tri godine od njezina stupanja na snagu. Evaluacija bi se trebala temeljiti na kriterijima učinkovitosti, nužnosti, djelotvornosti, proporcionalnosti, relevantnosti, usklađenosti i dodane vrijednosti Unije. Njome bi trebalo ocijeniti funkcioniranje različitih operativnih i tehničkih mjera predviđenih ovom Uredbom, uključujući djelotvornost mjera za poboljšanje otkrivanja, identificiranja i uklanjanja terorističkog sadržaja na internetu, djelotvornost zaštitnih mehanizama te učinke na potencijalno ugrožena temeljna prava, kao što je sloboda izražavanja i informiranja, uključujući slobodu i pluralizam medija, slobodu poduzetništva, pravo na osobni život i zaštitu osobnih podataka. Komisija bi također trebala ocijeniti učinak na potencijalno ugrožene interese trećih strana.
- (50) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno osiguravanje neometanog funkcioniranja jedinstvenoga digitalnog tržišta borbom protiv širenja terorističkog sadržaja na internetu, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njegovog opsega i učinka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

ODJELJAK I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju jedinstvena pravila za sprečavanje zlouporabe usluga smještaja na poslužitelju za širenje u javnosti terorističkog sadržaja na internetu te posebno:

- (a) razumne i proporcionalne obvezne dužne pažnje koju pružatelji usluga smještaja na poslužitelju trebaju primjenjivati protiv širenja terorističkog sadržaja u javnosti putem svojih usluga i kako bi, prema potrebi, osigurali brzo uklanjanje takvog sadržaja ili onemogućavanje pristupa takvom sadržaju;

(13) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

(b) mjere koje države članice trebaju uvesti, u skladu s pravom Unije te podložno odgovarajućim zaštitnim mjerama za zaštitu temeljnih prava, osobito slobode izražavanja i informiranja u otvorenom i demokratskom društvu, kako bi se:

- i. utvrdio teroristički sadržaj te pružateljima usluga smještaja na poslužitelju omogućilo brzo uklanjanje tog sadržaja;
  - ii. olakšala suradnja među nadležnim tijelima država članica, pružateljâ usluga smještaja na poslužitelju i, prema potrebi, Europol-a.
2. Ova se Uredba primjenjuje na pružatelje usluga smještaja na poslužitelju koji nude usluge u Uniji, neovisno o mjestu njihova glavnog poslovnog nastana, ako šire informacije u javnosti.
3. Materijali koji se šire u javnosti u obrazovne, novinarske, umjetničke ili istraživačke svrhe ili u svrhu sprečavanja ili suzbijanja terorizma, uključujući materijal koji predstavlja izražavanje polemičkih ili kontroverznih stajališta u okviru javne rasprave, ne smatra se terorističkim sadržajem. Stvarna svrha tog širenja i širi li se materijal u javnosti u te svrhe utvrđuje se procjenom.
4. Ovom Uredbom ne mijenja se obveza poštovanja prava, sloboda i načela iz članka 6. UEU-a i njezinom se primjenom ne dovode u pitanje temeljna načela koja se odnose na slobodu izražavanja i informiranja, uključujući slobodu i pluralizam medija.
5. Ovom se Uredbom ne dovode u pitanje Direktive 2000/31/EZ i 2010/13/EU. U pogledu audiovizualnih medijskih usluga kako su definirane u članku 1. stavku 1. točki (a) Direktive 2010/13/EU prednost ima Direktiva 2010/13/EU.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „pružatelj usluga smještaja na poslužitelju” znači pružatelj usluga definiranih u članku 1. točki (b) Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁴⁾ koje se sastoje od pohranjivanja informacija koje je pružio pružatelj sadržaja i na njegov zahtjev;
2. „pružatelj sadržaja” znači korisnik koji je pružio informacije koje je pružatelj usluga smještaja na poslužitelju pohranio ili bio pohranio te širio u javnosti;
3. „širenje u javnosti” znači stavljanje informacija na raspolaganje, na zahtjev pružatelja sadržaja, potencijalno neograničenom broju osoba;
4. „nuđenje usluga u Uniji” znači omogućavanje fizičkim ili pravnim osobama u jednoj državi članici ili više njih da upotrebljavaju usluge pružatelja usluga smještaja na poslužitelju koji ima bitnu vezu s tom državom članicom odnosno tim državama članicama;
5. „bitna veza” znači veza pružatelja usluga smještaja na poslužitelju s jednom državom članicom ili više njih koja proizlazi iz njegovog poslovnog nastana u Uniji ili iz posebnih činjeničnih kriterija poput:
  - (a) znatnog broja korisnika njegovih usluga u jednoj državi članici ili više njih; ili
  - (b) usmjeravanja aktivnosti na jednu državu članicu ili više njih;
6. „kaznena djela terorizma” znači kaznena djela kako su definirana u članku 3. Direktive (EU) 2017/541;

⁽¹⁴⁾ Direktiva (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17.9.2015., str. 1.).

7. „teroristički sadržaj” znači jedan ili više od sljedećih vrsta materijala, to jest materijala kojim se:

- (a) potiče na počinjenje jednog od kaznenih djela iz članka 3. stavka 1. točaka od (a) do (i) Direktive (EU) 2017/541 kada se takvim materijalom, izravno ili neizravno, na primjer, veliča teroristička djela, zagovara počinjenje kaznenih djela terorizma, čime se stvara opasnost da će jedno ili više takvih kaznenih djela biti počinjeno;
- (b) vrbuje osobu ili skupinu osoba na počinjenje ili doprinos počinjenju nekog od kaznenih djela iz članka 3. stavka 1. točaka od (a) do (i) Direktive (EU) 2017/541;
- (c) vrbuje osobu ili skupinu osoba na sudjelovanje u aktivnostima terorističke skupine, u smislu članka 4. točke (b) Direktive (EU) 2017/541;
- (d) daju upute o izradi ili uporabi eksplozivâ, vatrenog oružja ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari ili o drugim posebnim metodama ili tehnikama u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju nekog od kaznenih djela terorizma iz članka 3. stavka 1. točaka od (a) do (i) Direktive (EU) 2017/541;
- (e) predstavlja prijetnja počinjenja jednog od kaznenih djela iz članka 3. stavka 1. točaka od (a) do (i) Direktive (EU) 2017/541;

8. „uvjeti” znači svi uvjeti i odredbe, bez obzira na njihov naziv ili oblik, kojima se uređuje ugovorni odnos između pružatelja usluga smještaja na poslužitelju i njegovih korisnika;

9. „glavni poslovni nastan” znači središnja uprava ili registrirano sjedište pružatelja usluga smještaja na poslužitelju u kojem se izvršavaju glavne finansijske funkcije i operativna kontrola.

ODJELJAK II.

MJERE ZA BORBU PROTIV ŠIRENJA TERORISTIČKOG SADRŽAJA NA INTERNETU

Članak 3.

Nalozi za uklanjanje

1. Nadležno tijelo svake države članice ovlašteno je izdati nalog za uklanjanje kojim se od pružateljâ usluga smještaja na poslužitelju zahtijeva da uklone teroristički sadržaj ili onemoguće pristup terorističkom sadržaju u svim državama članicama.

2. Ako nadležno tijelo nije prethodno pružatelju usluga smještaja na poslužitelju izdalo nalog za uklanjanje, ono tom pružatelju usluga smještaja na poslužitelju pruža informacije o primjenjivim postupcima i rokovima, najmanje 12 sati prije izdavanja naloga za uklanjanje.

Prvi stavak ne primjenjuje se u opravdanim slučajevima hitnosti.

3. Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju uklanjaju teroristički sadržaj ili onemogućuju pristup terorističkom sadržaju u svim državama članicama što prije i u svakom slučaju u roku od sat vremena od primitka naloga za uklanjanje.

4. Nadležna tijela izdaju naloge za uklanjanje upotrebom predloška iz Priloga I. Nalozi za uklanjanje sadržavaju sljedeće elemente:

- (a) identifikacijske podatke nadležnog tijela koje izdaje nalog za uklanjanje i autentifikaciju kojom nadležno tijelo potvrđuje vjerodostojnost naloga za uklanjanje;
- (b) dovoljno detaljno obrazloženje zbog čega se sadržaj smatra terorističkim sadržajem i upućivanje na relevantne vrste materijala navedene u članku 2. točki 7.;
- (c) točan jedinstveni lokator resursa (URL) i, prema potrebi, dodatne informacije za identificiranje terorističkog sadržaja;
- (d) upućivanje na ovu Uredbu kao pravnu osnovu naloga za uklanjanje;
- (e) datum, vremenski žig izdavanja naloga i elektronički potpis nadležnog tijela koje izdaje nalog za uklanjanje;

(f) lako razumljive informacije o pravnoj zaštiti dostupnoj pružatelju usluga smještaja na poslužitelju i pružatelju sadržaja, uključujući informacije o pravnoj zaštiti pri nadležnom tijelu, kao i mogućnost obraćanja sudu i žalbene rokove;

(g) ako je to potrebno i proporcionalno, odluku da se informacije o uklanjanju terorističkog sadržaja ili onemogućivanju pristupa tom sadržaju ne otkrivaju u skladu s člankom 11. stavkom 3.

5. Nadležno tijelo upućuje nalog za uklanjanje na adresu glavnog poslovnog nastana pružatelja usluga smještaja na poslužitelju ili njegovom pravnom zastupniku imenovanom u skladu s člankom 17.

To nadležno tijelo nalog za uklanjanje dostavlja točki za kontakt iz članka 15. stavka 1. elektroničkim putem kojim se može proizvesti pisani zapis u skladu s uvjetima kojima se omogućuje utvrđivanje vjerodostojnosti pošiljatelja, uključujući točnost datuma i vremena slanja i primitka naloga.

6. Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju, služeći se predloškom utvrđenim u Prilogu II., bez nepotrebne odgode obavešćuje nadležno tijelo o uklanjanju terorističkog sadržaja ili onemogućavanju pristupa terorističkom sadržaju u svim državama članicama, navodeći osobito vrijeme uklanjanja ili onemogućavanja.

7. Ako pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ne može izvršiti nalog za uklanjanje iz razloga više sile ili *de facto* nemogućnosti koja se ne može pripisati pružatelju usluga smještaja na poslužitelju, među ostalim zbog objektivno opravdanih tehničkih ili operativnih razloga, on o tim razlozima bez nepotrebne odgode obavešćuje nadležno tijelo koje je izdalo nalog za uklanjanje, služeći se predloškom utvrđenim u Prilogu III.

Rok utvrđen u stavku 3. počinje teći čim prestanu postojati razlozi iz prvog podstavka ovog stavka.

8. Ako pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ne može izvršiti nalog za uklanjanje jer taj nalog sadržava očite pogreške ili ne sadržava dovoljno informacija za njegovo izvršenje, on o tome bez nepotrebne odgode obavešćuje nadležno tijelo koje je izdalо nalog za uklanjanje i traži potrebno pojašnjenje, služeći se predloškom utvrđenim u Prilogu III.

Rok utvrđen u stavku 3. počinje teći čim pružatelj usluga smještaja na poslužitelju primi potrebno pojašnjenje.

9. Nalog za uklanjanje postaje konačan po isteku roka za podnošenje žalbe u skladu s nacionalnim pravom ako žalba nije podnesena ili ako je nakon žalbe taj nalog potvrđen.

Kad nalog za uklanjanje postane konačan, nadležno tijelo koje je izdalо nalog za uklanjanje o toj činjenici obavešćuje nadležno tijelo iz članka 12. stavka 1. točke (c) države članice u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima glavni poslovni nastan ili u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan.

Članak 4.

Postupak za prekogranične naloge za uklanjanje

1. Podložno članku 3., ako pružatelj usluga smještaja na poslužitelju nema svoj glavni poslovni nastan ili pravnog zastupnika u državi članici nadležnog tijela koje je izdalо nalog, to tijelo istodobno podnosi primjerak naloga za uklanjanje nadležnom tijelu države članice u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima svoj glavni poslovni nastan ili u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan.

2. Ako pružatelj usluga smještaja na poslužitelju primi nalog za uklanjanje iz ovog članka, on poduzima mjere predviđene člankom 3. i poduzima potrebne mjere kako bi mogao vratiti sadržaj ili ponovno omogućiti pristup istom u skladu sa stavkom 7. ovog članka.

3. Nadležno tijelo države članice u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima svoj glavni poslovni nastan ili u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan može, na vlastitu inicijativu, u roku od 72 sata od primitka primjera naloga za uklanjanje u skladu sa stavkom 1. provjeriti nalog za uklanjanje kako bi utvrdilo krši li se tim nalogom ozbiljno ili očito ovu Uredbu ili temeljna prava i slobode zajamčene Poveljom.

Ako utvrdi da postoji takva povreda, u istom roku donosi obrazloženu odluku u tom smislu.

4. Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju i pružatelji sadržaja imaju pravo, u roku od 48 sati od primitka ili naloga za uklanjanje ili informacija na temelju članka 11. stavka 2. podnijeti obrazloženi zahtjev za provjeru iz stavka 3. prvog podstavka ovog članka nadležnom tijelu države članice u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima svoj glavni poslovni nastan ili u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan.

Nadležno tijelo, u roku od 72 sata od primitka zahtjeva, nakon provjere naloga za uklanjanje donosi obrazloženu odluku u kojoj navodi svoje nalaze o tome postoji li takva povreda.

5. Nadležno tijelo prije donošenja odluke na temelju stavka 3. drugog podstavka ili odluke o utvrđivanju povrede na temelju stavka 4. drugog postavka obavješćuje nadležno tijelo koje je izdalo nalog za uklanjanje o svojoj namjeri da doneše odluku i o svojim razlozima za to.

6. Ako nadležno tijelo države članice u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima svoj glavni poslovni nastan ili u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan doneće obrazloženu odluku u skladu sa stavkom 3. ili 4. ovog članka, ono bez odgode o toj odluci obavješćuje nadležno tijelo koje je izdalo nalog za uklanjanje, pružatelja usluga smještaja na poslužitelju, pružatelja sadržaja koji je zatražio provjeru na temelju stavka 4. ovog članka i, u skladu s člankom 14., Europol. Ako se odlukom utvrdi povreda na temelju stavka 3. ili 4. ovog članka, nalog za uklanjanje prestaje proizvoditi pravne učinke.

7. Nakon što dobije odluku o utvrđivanju povrede dostavljenu u skladu sa stavkom 6. dotični pružatelj usluga smještaja na poslužitelju odmah vraća sadržaj ili ponovno omogućuje pristup tom sadržaju, ne dovodeći u pitanje mogućnost provedbe svojih uvjeta u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom.

Članak 5.

Posebne mjere

1. Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju koji je izložen terorističkom sadržaju kako je navedeno u stavku 4., ako je primjenjivo, u svoje uvjete uključuje i primjenjuje odredbe za sprečavanje zlouporabe svojih usluga za širenje u javnosti terorističkog sadržaja.

On to čini postupajući savjesno, proporcionalno i na nediskriminirajući način u svim okolnostima vodeći računa o temeljnim pravima korisnika i osobito uzimajući u obzir temeljnu važnost slobode izražavanja i informiranja u otvorenom i demokratskom društvu s ciljem izbjegavanja uklanjanja materijala koji nije teroristički sadržaj.

2. Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju izložen terorističkom sadržaju kako je navedeno u stavku 4., poduzima posebne mjere kako bi zaštitio svoje usluge od širenja terorističkog sadržaja u javnosti.

Odluku o odabiru posebnih mjer donosi pružatelj usluga smještaja na poslužitelju. Te mjeru mogu uključivati jedno ili više sljedećih elemenata:

- (a) odgovarajuće tehničke i operativne mjeru ili kapacite kao što su odgovarajuće osoblje ili tehnička sredstva za identifikaciju i žurno uklanjanje terorističkog sadržaja ili onemogućavanje pristupa tom sadržaju;
- (b) lako dostupne mehanizme koji su jednostavnii za korištenje s pomoću kojih korisnici mogu prijaviti navodni teroristički sadržaj pružatelju usluga smještaja na poslužitelju ili ga označiti;
- (c) sve druge mehanizme za podizanje svijesti o terorističkom sadržaju na svojim uslugama, kao što su mehanizmi za moderiranje korisnika;
- (d) sve druge mjeru koje pružatelj usluga smještaja na poslužitelju smatra primjerenima za sprečavanje dostupnosti terorističkog sadržaja na svojim uslugama.

3. Posebne mjere ispunjavaju sve sljedeće zahtjeve:

- (a) djelotvorne su u smanjivanju razine izloženosti usluga pružatelja usluga smještaja na poslužitelju terorističkom sadržaju;
- (b) ciljane su i proporcionalne, posebno uzimajući u obzir ozbiljnost razine izloženosti usluga pružatelja usluga smještaja na poslužitelju terorističkom sadržaju te tehničke i operativne mogućnosti, finansijsku snagu, broj korisnika usluga pružatelja usluga smještaja na poslužitelju i količinu sadržaja koji pružaju;
- (c) primjenjuju se na način da se u potpunosti uzimaju u obzir prava i legitimni interesi korisnika, posebno temeljna prava korisnika koja se odnose na slobodu izražavanja i informiranja, poštovanje privatnog života i zaštitu osobnih podataka;
- (d) primjenjuju se savjesno i na nediskriminirajući način.

Ako posebne mjere uključuju primjenu tehničkih mjeri, pružaju se odgovarajuće i djelotvorne zaštitne mjere, posebno putem ljudskog nadzora i provjere, kako bi se osigurala točnost i izbjeglo uklanjanje materijala koji nije teroristički sadržaj.

4. Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju izložen je terorističkom sadržaju ako je nadležno tijelo države članice u kojoj ima svoj glavni poslovni nastan ili u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan:

- (a) odlukom na temelju objektivnih čimbenika, primjerice da je pružatelj usluga smještaja na poslužitelju primio dva ili više konačnih naloga za uklanjanje u prethodnih 12 mjeseci, utvrdilo da je pružatelj usluga smještaja na poslužitelju izložen terorističkom sadržaju; i
- (b) dostavilo odluku iz točke (a) pružatelju usluga smještaja na poslužitelju.

5. Nakon primitka odluke iz stavka 4. ili, prema potrebi, stavka 6., pružatelj usluga smještaja na poslužitelju izvješćuje nadležno tijelo o posebnim mjerama koje je poduzeo i koje namjerava poduzeti radi poštovanja stavaka 2. i 3. To čini u roku od tri mjeseca od primitka odluke, a nakon toga jednom godišnje. Ta obveza prestaje nakon što nadležno tijelo, po zahtjevu u skladu sa stavkom 7., odluci da pružatelj usluga smještaja na poslužitelju više nije izložen terorističkom sadržaju.

6. Ako na temelju izvješćâ iz stavka 5. i, prema potrebi, svih drugih objektivnih čimbenika, nadležno tijelo smatra da se poduzetim posebnim mjerama ne poštuju stavci 2. i 3., to nadležno tijelo upućuje odluku pružatelju usluga smještaja na poslužitelju kojom od njega zahtjeva da poduzme potrebne mjeru kako bi osigurao poštovanje stavaka 2. i 3.

Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju može izabrati vrstu posebnih mjeri.

7. Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju može u bilo kojem trenutku zatražiti od nadležnog tijela da preispita i, prema potrebi, izmjeni ili opozove odluku iz stavka 4. ili stavka 6.

Nadležno tijelo u roku od tri mjeseca od primitka zahtjeva donosi obrazloženu odluku o zahtjevu na temelju objektivnih čimbenika i o toj odluci obavješćuje pružatelja usluga smještaja na poslužitelju.

8. Nijedan zahtjev za poduzimanje posebnih mjeri ne dovodi u pitanje članak 15. stavak 1. Direktive 2000/31/EZ i ne zahtjeva ni opću obvezu pružatelja usluga smještaja na poslužitelju da prate informacije koje dostavljaju ili pohranjuju, ni opću obvezu aktivnog traženja činjenica ili okolnosti koje bi ukazivale na nezakonitu aktivnost.

Nijedan zahtjev za poduzimanje posebnih mjeri ne uključuje obvezu da pružatelj usluga smještaja na poslužitelju upotrebljava automatizirane alate.

Članak 6.**Čuvanje sadržaja i povezanih podataka**

1. Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju čuvaju teroristički sadržaj koji je uklonjen ili kojemu je onemogućen pristup na temelju naloga za uklanjanje na temelju članka 3. ili posebnih mjera na temelju članka 5. te sve povezane podatke uklonjene zbog uklanjanja takvog terorističkog sadržaja, koji su potrebni za:

(a) postupke upravnog ili sudskog preispitivanja, ili rješavanje pritužbi na temelju članka 10., protiv odluke o uklanjanju terorističkog sadržaja i povezanih podataka ili onemogućavanju pristupa tim sadržajima i povezanim podacima; ili

(b) sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progona kaznenih djela terorizma.

2. Teroristički sadržaj i povezani podaci iz stavka 1. čuvaju se šest mjeseci nakon uklanjanja ili onemogućavanja pristupa. Teroristički se sadržaj na zahtjev nadležnog tijela ili suda čuva u dalnjem određenom razdoblju samo ako je i onoliko koliko je potrebno za tekući postupak upravnog ili sudskog preispitivanja iz stavka 1. točke (a).

3. Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju dužni su osigurati da se na teroristički sadržaj i povezane podatke koji se čuvaju na temelju stavaka 1. i 2. primjenjuju odgovarajuće tehničke i organizacijske zaštitne mjere.

Tim se tehničkim i organizacijskim zaštitnim mjerama osigurava da se pristup čuvanom terorističkom sadržaju i povezanim podacima te obrada tog sadržaja i tih podataka provode samo u svrhe iz stavka 1. i da postoji visoka razina sigurnosti dotočnih osobnih podataka. Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju prema potrebi preispituju i ažuriraju te zaštitne mjerne.

ODJELJAK III.**ZAŠTITNE MJERE I ODGOVORNOST****Članak 7.****Obveze transparentnosti za pružatelje usluga smještaja na poslužitelju**

1. Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju u svojim uvjetima jasno utvrđuju politiku za borbu protiv širenja terorističkog sadržaja, uključujući prema potrebi smisленo objašnjenje funkciranja posebnih mjera, što, ako je to primjenjivo, uključuje upotrebu automatiziranih alata.

2. Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju koji je u određenoj kalendarskoj godini poduzeo radnje za borbu protiv širenja terorističkog sadržaja ili je bio dužan poduzeti mјere na temelju ove Uredbe čini dostupnim javnosti izvješće o transparentnosti o tim radnjama u toj godini. To izvješće objavljuje do 1. ožujka naredne godine.

3. Izvješća o transparentnosti sadržavaju barem:

(a) informacije o mjerama pružatelja usluga smještaja na poslužitelju u vezi s identificiranjem i uklanjanjem ili onemogućavanjem pristupa terorističkom sadržaju;

(b) informacije o mjerama pružatelja usluga smještaja na poslužitelju radi sprečavanja ponovne pojave na internetu materijala koji je prethodno uklonjen ili pristup kojem je prethodno onemogućen zbog toga što je smatran terorističkim sadržajem, osobito ako su upotrijebljeni automatizirani alati;

(c) broj jedinica terorističkog sadržaja koji je uklonjen ili pristup kojem je onemogućen na temelju naloga za uklanjanje ili posebnih mjera i broj naloga za uklanjanje u pogledu kojih sadržaj nije bio uklonjen ili pristup sadržaju nije bio onemogućen na temelju članka 3. stavka 7. prvog podstavka i članka 3 stavka 8. prvog podstavka zajedno s njegovim razlozima;

(d) broj i ishod pritužbi koje je obrađivao pružatelj usluga smještaja na poslužitelju u skladu s člankom 10.;

(e) broj i ishod postupaka upravnog ili sudskog preispitivanja koje je pokrenuo pružatelj usluga smještaja na poslužitelju;

(f) broj slučajeva u kojima je pružatelj usluga smještaja na poslužitelju morao vratiti sadržaj ili ponovno omogućiti pristup istom na temelju postupka upravnog ili sudskog preispitivanja;

(g) broj slučajeva u kojima je pružatelj usluga smještaja na poslužitelju vratio sadržaj ili ponovno omogućio pristup istom nakon pritužbe pružatelja sadržaja.

Članak 8.

Izvješća nadležnih tijela o transparentnosti

1. Nadležna tijela objavljaju godišnja izvješća o transparentnosti o svojim aktivnostima na temelju ove Uredbe. Ta izvješća sadržavaju barem sljedeće informacije u vezi s danom kalendarskom godinom:

(a) broj naloga za uklanjanje izdanih na temelju članka 3. uz navođenje broja naloga za uklanjanje podložnih članku 4. stavku 1., broja naloga za uklanjanje provjerenih na temelju članka 4. te informacija o provedbi tih naloga za uklanjanje od strane dotičnih pružatelja usluga smještaja na poslužitelju, uključujući broj slučajeva u kojima je teroristički sadržaj uklonjen ili je pristup tom sadržaju onemogućen i broj slučajeva u kojima teroristički sadržaj nije uklonjen ili pristup tom sadržaju nije onemogućen;

(b) broj odluka donesenih u skladu s člankom 5. stavcima 4., 6. ili 7. i informacije o provedbi tih odluka od strane pružateljâ usluga smještaja na poslužitelju, uključujući opis posebnih mjera;

(c) broj slučajeva u kojima su nalozi za uklanjanje i odluke donesene u skladu s člankom 5. stavcima 4. i 6. bili podložni postupcima upravnog ili sudskog preispitivanja te informacije o ishodu relevantnih postupaka;

(d) broj odluka kojima se izriču sankcije na temelju članka 18. i opis vrste izrečene sankcije.

2. Godišnja izvješća o transparentnosti iz stavka 1. ne uključuju informacije koje bi mogle prejudicirati tekuće aktivnosti za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili progon kaznenih djela terorizma ili interese nacionalne sigurnosti.

Članak 9.

Pravni lijekovi

1. Pružatelji usluga smještaja na poslužitelju koji su primili nalog za uklanjanje izdan na temelju članka 3. stavka 1. ili odluku na temelju članka 4. stavka 4. ili članka 5. stavaka 4., 6. ili 7. imaju pravo na djelotvoran pravni lijek. To pravo uključuje pravo na osporavanje tog naloga za uklanjanje pred sudovima države članice nadležnog tijela koje je izdalo nalog za uklanjanje i pravo na osporavanje odluke na temelju članka 4. stavka 4. ili članka 5. stavaka 4., 6. ili 7. pred sudovima države članice nadležnog tijela koje je donijelo odluku.

2. Pružatelji sadržaja čiji je sadržaj uklonjen ili kojemu je pristup onemogućen nakon izdavanja naloga za uklanjanje imaju pravo na djelotvoran pravni lijek. To pravo uključuje pravo na osporavanje naloga za uklanjanje izdanog na temelju članka 3. stavka 1. pred sudovima države članice nadležnog tijela koje je izdalo nalog za uklanjanje i pravo na osporavanje odluke na temelju članka 4. stavka 4. pred sudovima države članice nadležnog tijela koje je donijelo odluku.

3. Države članice uspostavljaju djelotvorne postupke za ostvarivanje prava iz ovog članka.

Članak 10.

Mehanizmi za podnošenje pritužbi

1. Svaki pružatelj usluga smještaja na poslužitelju uspostavlja djelotvoran i pristupačan mehanizam kojim se pružateljima sadržaja čiji je sadržaj uklonjen ili čijem je sadržaju onemogućen pristup zbog posebnih mjera na temelju članka 5. omogućava podnošenje pritužbe u odnosu na uklanjanje sadržaja ili onemogućavanje pristupa tom sadržaju, kojom se zahtijeva vraćanje sadržaja ili ponovno omogućavanje pristupa istom.

2. Svaki pružatelj usluga smještaja na poslužitelju dužan je žurno obraditi sve pritužbe primljene putem mehanizma iz stavka 1. te vratiti sadržaj ili ponovno omogućiti pristup istom bez nepotrebne odgode ako je uklanjanje ili onemogućavanje pristupa bilo neopravdano. Dužan je podnositelja pritužbe obavijestiti o ishodu pritužbe u roku od dva tjedna od njezinog primitka.

U slučajevima odbijanja pritužbe pružatelj usluga smještaja na poslužitelju dužan je podnositelju pritužbe obrazložiti svoju odluku.

Vraćanje sadržaja ili ponovno omogućavanje pristupa istom ne isključuje postupke upravnog ili sudske preispitivanja kojima se osporavaju odluke pružatelja usluga smještaja na poslužitelju ili nadležnog tijela.

Članak 11.

Informiranje pružatelja sadržaja

1. Kad pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ukloni teroristički sadržaj ili onemogući pristup tom sadržaju, on pružatelju sadržaja stavlja na raspolaganje informacije o tom uklanjanju ili onemogućavanju pristupa.
2. Na zahtjev pružatelja sadržaja, pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ili obavešćuje pružatelja sadržaja o razlozima za uklanjanje ili onemogućavanje i njegovim pravima na osporavanje naloga za uklanjanje ili pružatelju sadržaja dostavlja primjerak naloga za uklanjanje.
3. Obveza na temelju stavaka 1. i 2. ne primjenjuje se ako nadležno tijelo koje izdaje nalog za uklanjanje odluci da je potrebno i proporcionalno da se informacije ne otkrivaju iz razloga povezanih s javnom sigurnosti, kao što su sprečavanje, istraga, otkrivanje i progon kaznenih djela terorizma, koliko god dugo je potrebno, ali ne dulje od šest tjedana od te odluke. U tom slučaju pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ne otkriva nikakve informacije o tome da je teroristički sadržaj uklonjen ili da je tom sadržaju onemogućen pristup.

To nadležno tijelo može produljiti to razdoblje za dalnjih šest tjedana ako je takvo neotkrivanje i dalje opravdano.

ODJELJAK IV.

NADLEŽNA TIJELA I SURADNJA

Članak 12.

Imenovanje nadležnih tijela

1. Svaka država članica imenuje tijelo ili tijela nadležna za:
  - (a) izdavanje naloga za uklanjanje na temelju članka 3.;
  - (b) provjeru naloga za uklanjanje na temelju članka 4.;
  - (c) nadzor provedbe posebnih mjera na temelju članka 5.;
  - (d) izricanje sankcija na temelju članka 18.

2. Svaka država članica osigurava da se u okviru nadležnog tijela iz stavka 1. točke (a) imenuje ili uspostavi točka za kontakt za obradu zahtjeva za pojašnjenje i povratne informacije u vezi s nalozima za uklanjanje koje je izdalo to nadležno tijelo.

Države članice osiguravaju da su informacije o točki za kontakt dostupne javnosti.

3. Države članice do 7. lipnja 2022. obavešćuju Komisiju o nadležnom tijelu ili nadležnim tijelima iz stavka 1. i svim njihovim izmjenama. Komisija tu obavijest i sve njezine izmjene objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

4. Komisija do 7. lipnja 2022. uspostavlja internetski register u kojem se navode nadležna tijela iz stavka 1. i točka za kontakt imenovana ili uspostavljena u skladu sa stavkom 2. za svako nadležno tijelo. Komisija redovito objavljuje sve njegove izmjene.

Članak 13.**Nadležna tijela**

1. Države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela raspolažu potrebnim ovlastima i dovoljnim sredstvima za postizanje ciljeva ove Uredbe i ispunjavanje svojih obveza na temelju ove Uredbe.
2. Države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela obavljaju svoje zadaće na temelju ove Uredbe na objektivan i nediskriminirajući način uz potpuno poštovanje temeljnih prava. Nadležna tijela ne traže niti primaju upute od bilo kojeg drugog tijela u vezi s obavljanjem svojih zadaća na temelju članka 12. stavka 1.

Prvim podstavkom ne sprečava se nadzor u skladu s nacionalnim ustavnim pravom.

Članak 14.**Suradnja pružateljâ usluga smještaja na poslužitelju, nadležnih tijela i Europola**

1. Nadležna tijela razmjenjuju informacije, koordiniraju se i surađuju jedna s drugim i, prema potrebi, s Europolom, u vezi s nalozima za uklanjanje, osobito kako bi se izbjeglo udvostručavanje napora, poboljšala koordinacija i izbjeglo ometanje istraga u različitim državama članicama.
2. Nadležna tijela država članica razmjenjuju informacije, koordiniraju se i surađuju s nadležnim tijelima iz članka 12. stavka 1. točaka (c) i (d) u vezi s posebnim mjerama poduzetima na temelju članka 5. i sankcijama izrečenim na temelju članka 18. Države članice osiguravaju da nadležna tijela iz članka 12. stavka 1. točaka (c) i (d) raspolažu svim relevantnim informacijama.
3. U svrhe iz stavka 1. države članice pružaju odgovarajuće i sigurne komunikacijske kanale ili mehanizme kako bi osigurale da se relevantne informacije razmjenjuju pravodobno.
4. Radi učinkovite provedbe ove Uredbe, kao i radi izbjegavanja udvostručavanja napora, države članice i pružatelji usluga smještaja na poslužitelju mogu upotrebljavati namjenske alate, uključujući one koje je uspostavio Europol, osobito radi olakšanja:
  - (a) obrade naloga za uklanjanje i povratnih informacija u vezi s nalozima za uklanjanje na temelju članka 3.; i
  - (b) suradnje u cilju utvrđivanja i provedbe posebnih mjera na temelju članka 5.
5. Ako pružatelji usluga smještaja na poslužitelju otkriju bilo kakav teroristički sadržaj koji uključuje neposrednu opasnost po život, oni o tome odmah obavješćuju tijela nadležna za istragu i kazneni progon kaznenih djela u dotičnim državama članicama. Ako nije moguće utvrditi dotične države članice, pružatelji usluga smještaja na poslužitelju obavješćuju točku za kontakt na temelju članka 18. stavka 2. u državi članici u kojoj imaju svoj glavni poslovni nastan ili u kojoj njihov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan te informacije koje se odnose na teroristički sadržaj prosljeđuju Europolu radi primjerenog daljnog postupanja.
6. Nadležna se tijela potiču da Europolu šalju primjerke naloga za uklanjanje kako bi Europolu omogućili izradu godišnjeg izvješća koje obuhvaća analizu vrsta terorističkog sadržaja koji podliježe nalogu za njegovo uklanjanje ili onemogućavanje pristupa istom na temelju ove Uredbe.

Članak 15.**Točke za kontakt pružateljâ usluga smještaja na poslužitelju**

1. Svaki pružatelj usluga smještaja na poslužitelju imenuje ili uspostavlja točku za kontakt za potrebe primanja nalogâ za uklanjanje elektroničkim putem te njihove brze obrade na temelju članaka 3. i 4. Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju osigurava da su informacije o točki za kontakt dostupne javnosti.

2. U informacijama iz stavka 1. ovog članka navode se službeni jezici institucija Unije, kako je navedeno u Uredbi 1/58 (15), na kojima se može obratiti točki za kontakt i na kojima se treba voditi daljnja korespondencija u vezi s nalozima za uklanjanje na temelju članka 3. Među tim jezicima barem je jedan od službenih jezika države članice u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima svoj glavni poslovni nastan ili u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan.

ODJELJAK V.

PROVEDBA I IZVRŠENJE

Članak 16.

Nadležnost

1. Država članica glavnog poslovног nastana pružatelja usluga smještaja na poslužitelju ima nadležnost za potrebe članka 5., 18. i 21. Smatra se da je pružatelj usluga smještaja na poslužitelju koji nema svoj glavni poslovni nastan u Uniji u nadležnosti države članice u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan.

2. Ako pružatelj usluga smještaja na poslužitelju koji nema svoj glavni poslovni nastan u Uniji ne imenuje pravnog zastupnika, nadležnost imaju sve države članice.

3. Ako nadležno tijelo države članice odluci ostvariti nadležnost na temelju stavka 2., ono o tome obavješćuje nadležna tijela svih drugih država članica.

Članak 17.

Pravni zastupnik

1. Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju koji nema svoj glavni poslovni nastan u Uniji imenuje u pisanom obliku fizičku ili pravnu osobu kao svojeg pravnog zastupnika u Uniji u svrhu primanja, ispunjavanja, izvršavanja naloga za uklanjanje i odluka koje izdaju nadležna tijela.

2. Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju svojem pravnom zastupniku pruža sve ovlasti i resurse potrebne za ispunjavanje tih naloga za uklanjanje i odluka te za suradnju s nadležnim tijelima.

Pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan u jednoj od država članica u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju nudi svoje usluge.

3. Pravni zastupnik može se smatrati odgovornim za povrede ove Uredbe, čime se ne dovodi u pitanje bilo kakva odgovornost ili pravne radnje protiv pružatelja usluga smještaja na poslužitelju.

4. Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju o imenovanju obavješćuje nadležno tijelo iz članka 12. stavka 1. točke (d) u državi članici u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan.

Pružatelj usluga smještaja na poslužitelju informacije o pravnom zastupniku čini javno dostupnima.

ODJELJAK VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Sankcije

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju za povrede ove Uredbe od strane pružatelja usluga smještaja na poslužitelju i poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale njihovu provedbu. Te su sankcije ograničene na povrede članka 3. stavaka 3. i 6., članka 4. stavaka 2. i 7., članka 5. stavaka 1., 2., 3., 5. i 6., članka 6., 7., 10. i 11., članka 14. stavka 5., članka 15. stavka 1. i članka 17.

(15) Uredba br. 1 o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici (SL 17, 6.10.1958., str. 385.).

Sankcije iz prvog podstavka moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice do 7. lipnja 2022. obavješćuju Komisiju o tim pravilima i o tim mjerama te joj bez odgode priopćuju sve naknadne izmjene koje utječu na ta pravila i mјere.

2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela pri donošenju odluke o izricanju sankcije i utvrđivanju vrste i razine sankcije uzmu u obzir sve relevantne okolnosti, uključujući:

- (a) narav, težinu i trajanje povrede;
- (b) postoji li u počinjenju povrede namjera ili nemar;
- (c) prethodne povrede koje je počinio pružatelj usluga smještaja na poslužitelju;
- (d) financijsku snagu pružatelja usluga smještaja na poslužitelju;
- (e) razinu suradnje koju pružatelj usluga smještaja na poslužitelju održava s nadležnim tijelima;
- (f) narav i veličinu pružatelja usluga smještaja na poslužitelju, posebno je li to mikropoduzeće, malo ili srednje poduzeće;
- (g) stupanj krivnje pružatelja usluga smještaja na poslužitelju koji se smatra odgovornim, uzimajući u obzir tehničke i organizacijske mјere koje je pružatelj usluga smještaja na poslužitelju poduzeo kako bi bio u skladu s ovom Uredbom.

3. Države članice osiguravaju da se sustavno ili kontinuirano nepoštovanje obveza na temelju članka 3. stavka 3. kažnjava novčanim kaznama u iznosu do 4 % svjetskog prihoda koji je pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ostvario u prethodnoj poslovnoj godini.

Članak 19.

Tehnički zahtjevi i izmjene priloga

1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 20. kako bi se ova Uredba dopunila potrebnim tehničkim zahtjevima za električna sredstva koja nadležna tijela trebaju upotrebljavati za slanje naloga za uklanjanje.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 20. radi izmjene priloga kako bi se djelotvorno rješavale moguće potrebe za poboljšanjima u pogledu sadržaja obrazaca naloga za uklanjanje i za pružanje informacija o nemogućnosti izvršenja naloga za uklanjanje.

Članak 20.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 19. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od 7. lipnja 2022.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 19. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 19. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produžuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 21.

Praćenje

1. Države članice od svojih nadležnih tijela i od pružatelja usluga smještaja na poslužitelju u svojoj nadležnosti prikupljaju i šalju Komisiji svake godine do 31. ožujka, informacije o radnjama koje su poduzele u skladu s ovom Uredbom u prethodnoj kalendarskoj godini. Te informacije obuhvaćaju:

- (a) broj izdanih naloga za uklanjanje i broj jedinica terorističkog sadržaja koje su uklonjene ili pristup kojima je onemogućen, te brzinu uklanjanja ili onemogućavanja;
- (b) posebne mjere poduzete na temelju članka 5., među ostalim broj jedinica terorističkog sadržaja koje su uklonjene ili pristup kojima je onemogućen te brzinu uklanjanja ili onemogućavanja;
- (c) broj zahtjeva za pristup koje su nadležna tijela izdala u vezi sa sadržajem koji pružatelji usluga smještaja na poslužitelju čuvaju na temelju članka 6.;
- (d) broj pokrenutih postupaka za podnošenje pritužbi i radnji koje su pružatelji usluga smještaja na poslužitelju poduzeli na temelju članka 10.;
- (e) broj pokrenutih postupaka upravnog ili sudskog preispitivanja i odluka koje je donijelo nadležno tijelo u skladu s nacionalnim pravom.

2. Komisija uspostavlja detaljan program za praćenje ostvarenja, rezultata i učinaka ove Uredbe do 7. lipnja 2023. U programu praćenja utvrđuju se pokazatelji te sredstva i vremenski intervali za prikupljanje podataka i drugih potrebnih dokaza. Utvrđuju se radnje koje Komisija i države članice trebaju poduzeti radi prikupljanja i analiziranja podataka i drugih dokaza u cilju praćenja napretka i evaluacije ove Uredbe na temelju članka 23.

Članak 22.

Izvješće o provedbi

Do 7. lipnja 2023. Komisija podnosi izvješće o primjeni ove Uredbe Europskom parlamentu i Vijeću. To izvješće sadrži informacije o praćenju u skladu s člankom 21. i informacije koje proizlaze iz obveza transparentnosti u skladu s člankom 8. Države članice dostavljaju Komisiji sve potrebne informacije za sastavljanje tog izvješća.

Članak 23.

Evaluacija

Do 7. lipnja 2024. Komisija provodi evaluaciju ove Uredbe i podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o njezinoj primjeni, koje obuhvaća:

- (a) funkcioniranje i djelotvornost zaštitnih mehanizama posebice onih predviđenih člankom 4. stavkom 4., člankom 6. stavkom 3. i člancima od 7. do 11.;

- (b) učinak primjene ove Uredbe na temeljna prava, a osobito na slobodu izražavanja i informiranja, poštovanje privatnog života i zaštitu osobnih podataka; te
- (c) doprinos Uredbe zaštiti javne sigurnosti.

Uz izvješće se, prema potrebi, prilaže zakonodavni prijedlozi.

Države članice dostavljaju Komisiji sve potrebne informacije za sastavljanje tog izvješća.

Komisija također procjenjuje potrebu i izvedivost uspostave europske platforme za teroristički sadržaj na internetu radi olakšavanja komunikacije i suradnje na temelju ove Uredbe.

Članak 24.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 7. lipnja 2022.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 29. travnja 2021.

Za Europski parlament

Predsjednik

D.M. SASSOLI

Za Vijeće

Predsjednik

A.P. ZACARIAS

PRILOG I.

NALOG ZA UKLANJANJE

(članak 3. Uredbe (EU) 2021/784 Europskog parlamenta i Vijeća)

U skladu s člankom 4. Uredbe (EU) 2021/784 („Uredba“) adresat ovog naloga za uklanjanje dužan je ukloniti teroristički sadržaj ili onemogućiti pristup terorističkom sadržaju u svim državama članicama što je prije moguće, a u svakom slučaju u roku od sat vremena od primitka naloga za uklanjanje.

U skladu s člankom 6. Uredbe adresat je dužan čuvati sadržaj koji je uklonjen ili pristup kojemu je onemogućen i podatke povezane s tim sadržajem šest mjeseci, ili dulje na zahtjev nadležnih tijela ili sudova.

Nalog za uklanjanje šalje se na jednom od jezika koje je adresat odredio u skladu s člankom 15. stavkom 2. Uredbe.

ODJELJAK A:

Država članica nadležnog tijela koje je izdalo nalog:

.....

Napomena: podatke o nadležnom tijelu koje je izdalo nalog treba navesti u odjeljcima E i F

Adresat i, prema potrebi, pravni zastupnik:

.....

Točka za kontakt:

.....

Država članica u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima svoj glavni poslovni nastan ili u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan:

.....

Datum i vrijeme izdavanja naloga za uklanjanje:

.....

Referentni broj naloga za uklanjanje:

.....

ODJELJAK B: Teroristički sadržaj koji je potrebno ukloniti ili pristup kojemu je potrebno onemogućiti u svim državama članicama što je prije moguće, a u svakom slučaju u roku od sat vremena po primitu naloga za uklanjanje

URL i sve dodatne informacije koje omogućuju identificiranje i utvrđivanje točne lokacije terorističkog sadržaja:

.....

Razlozi zašto se materijal smatra terorističkim sadržajem u skladu s člankom 2. točkom 7. Uredbe.

Materijal (molimo označiti odgovarajuće kućice):

- potiče druge na počinjenje kaznenih djela terorizma, na primjer veličanjem terorističkih djela, zagovaranjem počinjenja tih djela (članak 2. točka 7. (a) Uredbe)
- vrbuje druge na počinjenje ili na doprinos počinjenju kaznenih djela terorizma (članak 2. točka 7. (b) Uredbe)
- vrbuje druge na sudjelovanje u aktivnostima terorističke skupine (članak 2. točka 7. (c) Uredbe)
- daje upute o izradi ili uporabi eksplozivâ, vatrenog oružja ili drugog oružja ili štetnih ili opasnih tvari ili o drugim posebnim metodama ili tehnikama u svrhu počinjenja ili doprinosa počinjenju nekog od kaznenih djela terorizma (članak 2. točka 7. (d) Uredbe)
- predstavlja prijetnju počinjenja jednog od terorističkih kaznenih djela (članak 2. točka 7. (e) Uredbe).

Dodatne informacije o razlozima zbog kojih se sadržaj smatra terorističkim sadržajem:

.....

.....

.....

ODJELJAK C: Informiranje pružatelja sadržaja

Imajte na umu da (molimo označiti kućicu ako je primjenjivo):

- iz razloga javne sigurnosti adresat **ne smije obavijestiti pružatelja sadržaja** čiji je sadržaj uklonjen ili čijem je sadržaju onemogućen pristup.

Ako kućica nije primjenjiva, vidjeti Odjeljak G. za detalje o mogućnostima osporavanja naloga za uklanjanje u državi članici nadležnog tijela koje je izdalo nalog na temelju nacionalnog prava (primjerak naloga za uklanjanje mora se poslati pružatelju sadržaja ako to zatraži).

ODJELJAK D: Informiranje nadležnog tijela države članice u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima svoj glavni poslovni nastan ili gdje njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan

(Molimo označiti odgovarajuće kućice):

- država članica u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima svoj glavni poslovni nastan ili u kojoj njegov pravni zastupnik ima prebivalište ili poslovni nastan, različita je od države članice nadležnog tijela koje je izdalo nalog za uklanjanje
- primjerak naloga za uklanjanje poslan je nadležnom tijelu države članice u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima svoj glavni poslovni nastan ili gdje njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan

ODJELJAK E: Podaci nadležnog tijela koje je izdalo nalog za uklanjanje

Vrsta (molimo označiti odgovarajuću kućicu):

- sudac, sud ili istražni sudac
- tijelo za izvršavanje zakonodavstva
- drugo nadležno tijelo → ispuniti i odjeljak F

Podaci o nadležnom tijelu koje je izdalo nalog za uklanjanje ili njegovom zastupniku koji potvrđuje da je nalog za uklanjanje točan i ispravan:

Ime nadležnog tijela koje je izdalo nalog:

.....

Ime zastupnika tog tijela i dužnost (funkcija/rang):

.....

Broj spisa:

.....

Adresa:

.....

Telefonski broj (pozivni broj države) (pozivni broj grada/područja):

.....

Broj telefaksa (pozivni broj države) (pozivni broj grada/područja):

.....

Adresa e-pošte .....

Datum.....

Službeni pečat (ako postoji) i potpis (¹):

.....

(¹) Potpis nije potreban ako se nalog za uklanjanje šalje autentificiranim kanalima za podnošenje koji mogu jamčiti autentičnost naloga za uklanjanje.

ODJELJAK F: Podaci za kontakt u vezi s naknadnim radnjama

Podaci za kontakt s pomoću kojih se od nadležnog tijela koje je izdalo nalog može tražiti povratnu informaciju o vremenu uklanjanja sadržaja ili onemogućavanja pristupa sadržaju, ili zatražiti pojašnjenja:

.....

Podaci za kontakt nadležnog tijela države članice u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima svoj glavni poslovni nastan ili u kojoj njegov pravni zastupnik ima boravište odnosno poslovni nastan:

.....

ODJELJAK G: Informacije o mogućnostima pravne zaštite

Informacije o nadležnom tijelu ili sudu, rokovima i postupcima za osporavanje naloga za uklanjanje:

Nadležni sud ili tijelo pred kojim se može osporavati nalog za uklanjanje:

.....

Rok za osporavanje naloga za uklanjanje (dani/mjeseci počevši od)

.....

Odredbe u nacionalnom zakonodavstvu:

.....

PRILOG II.**OBRAZAC ZA POVRATNE INFORMACIJE NAKON UKLANJANJA TERORISTIČKOG SADRŽAJA ILI
ONEMOGUĆAVANJA PRISTUPA TERORISTIČKOM SADRŽAJU**

(članak 3. stavak 6. Uredbe (EU) 2021/784 Europskog parlamenta i Vijeća)

ODJELJAK A:

Adresat naloga za uklanjanje:

.....

Nadležno tijelo koje je izdalo nalog za uklanjanje:

.....

Referentni broj spisa nadležnog tijela koje je izdalo nalog za uklanjanje:

.....

Referentni broj spisa adresata:

.....

Datum i vrijeme primanja naloga za uklanjanje:

.....

ODJELJAK B: Mjere poduzete u skladu s nalogom za uklanjanje

(Molimo označiti odgovarajuću kućicu):

- teroristički sadržaj je uklonjen
- pristup terorističkom sadržaju je onemogućen u svim državama članicama

Datum i vrijeme poduzete mjere:

.....

ODJELJAK C: Podaci adresata

Ime pružatelja usluga smještaja na poslužitelju:

.....

ILI

Ime pravnog zastupnika pružatelja usluga smještaja na poslužitelju:

.....

Država članica u kojoj pružatelj usluga smještaja na poslužitelju ima glavni poslovni nastan:

.....

ILI

Država članica u kojoj pravni zastupnik pružatelja usluga smještaja na poslužitelju ima boravište odnosno poslovni nastan:

.....

Ime ovlaštene osobe:

.....

Adresa e-pošte točke za kontakt:

.....

Datum:

.....

—

PRILOG III.**INFORMACIJE O NEMOGUĆNOSTI IZVRŠENJA NALOGA ZA UKLANJANJE**

(članak 3. stavci 7. i 8. Uredbe (EU) 2021/784 Europskog parlamenta i Vijeća)

ODJELJAK A: Adresat naloga za uklanjanje:
.....Nadležno tijelo koje je izdalo nalog za uklanjanje:
.....Referentni broj spisa nadležnog tijela koje je izdalo nalog za uklanjanje:
.....Referentni broj spisa adresata:
.....Datum i vrijeme primanja naloga za uklanjanje:
.....**ODJELJAK B: Neizvršenje**

1. Nalog za uklanjanje nije moguće izvršiti u roku iz sljedećih razloga (molimo označiti odgovarajuće kućice):

- viša sila ili stvarna nemogućnost koja se ne može pripisati adresatu ili pružatelju usluga smještaja na poslužitelju, među ostalim iz objektivno opravdanih tehničkih ili operativnih razloga
- nalog za uklanjanje sadržava očite pogreške
- nalog za uklanjanje ne sadržava dostatne informacije

2. Navedite dodatne informacije o razlozima za neizvršenje:
.....3. Ako nalog za uklanjanje sadržava očite pogreške i/ili ne sadržava dostatne informacije, navedite pogreške i dodatne informacije i pojašnjenja koja su potrebna:
.....

ODJELJAK C: Podaci o pružatelju usluga smještaja na poslužitelju ili njegovom pravnom zastupniku

Ime pružatelja usluga smještaja na poslužitelju:

.....

ILI

Ime pravnog zastupnika pružatelja usluga smještaja na poslužitelju:

.....

Ime ovlaštene osobe:

.....

Podaci za kontakt (adresa e-pošte):

.....

Potpis:

.....

Datum i vrijeme:

.....

_____